

ХЕРБЕРТ ФРАНКЕ ЗАВРЪЩАНЕ У ДОМА

Превод от немски: Емануел Икономов, 1984

chitanka.info

Толкова много нещо, на които никога по-рано не съм обръщал внимание, ми правят впечатление сега. Колко чудно е вече утрото и усещането, че е настъпил нов ден, че слънцето грее, или вали дъжд, че съм заобиколен от къщи, улици и градини, че наоколо се трудят хора, ядат и спят, че раздавачът минава покрай мен и жената на пазара се провиква иззад сергията си, че уличните хлапаци лудуват, кучетата се боричкат, че настъпва обед, следобед, вечер и отново нощ. Колко прекрасно е всичко това, но аз го знам едва сега. А бях толкова далеч...

Още от най-ранното ми детство ме привличаха звездите. Често бях говорил по този въпрос с Вендер. И когато той дойде тогава при мене и ме попита дали искам да пътувам с него в Космоса, се съгласих очарован. Обаче той не допълни колко дълго щеше да трае пътуването.

Бяхме четирима. Най старият и същевременно шефът на предприятието беше Вендер — астрофизик и астроном. Сабринус се водеше бордови инженер, а Лукс — биохимик. Аз трябваше да изпълнявам длъжността на асистент на Вендер, но скоро се установи, че ролята ми бе повече на момче за всичко и помощник в кухнята. Обаче всичко ми бе все едно: бях в Космоса!

Това приповдигнато настроение не се задържа за дълго. Зад нас Земята пропадна с главоломна бързина и изчезна. Над нас бе небе, под нас — пак небе. Тъмно небе, но осветено от милиарди звезди. Беше чудесно през първия ден, през втория и още може би през третия.

Вероятно няма да ме разберете — гледката към звездното небе е много хубава. Представете си, че не виждате абсолютно нищо друго освен тъмнина и звезди! Тогава настъпва скука. Тъжна, пуста, воняща скука.

Пътувахме единадесет месеца. Все още не се бяхме приближили забележимо до целта ни — една тъмна мъглявина в Лебед. Всички бяхме обхванати от известна нервност. Една вечер, когато тъкмо сядяхме да ядем заедно, Лукс попита Вендер:

— Понякога изпитвам страшна носталгия към нашата стара Земя. Ти трябва да имаш някаква представа колко ще продължи още пътуването?

Вендер замълча за момент. После се засмя:

— Сега мога да ти го кажа. И нашия малчуган може би също ще го интересува. Никога няма да се върнем на старата ни Земя.

Малчуганът — това бях аз. Лукс и аз го гледахме втренчено, изгубили ума и дума. Само винаги мрачният Сабринус се усмихна този път:

— Да, учудвайте се! Ние се движим почти със скоростта на светлината. Докато тук са минали два месеца, Земята е остаряла със сто шестдесет и две хиляди години. Но може и да бъркам с годинка-две.

Не знаех, че летим толкова бързо. Когато все пак направих сам някои измервания, се убедих, че Сабринус беше прав.

От този ден Лукс взе да става все по-мълчалив, все по-затворен. Една сутрин го намерихме мъртъв в склада, сред локва кръв. Беше си прерязал артериите.

Бяха ни нужни четиринадесет години, за да достигнем до тъмния облак. През тези и следващите години стигнахме до такива резултати за движението на звездите, за възникването на спиралната мъглявина, за структурата на вселената, до каквито никой преди нас не бе стигнал. Ако бяхме на Земята, сигурно щяхме да се прочуем. Но не бяхме на Земята.

Двадесет и три години след старта ни Вендер се разболя сериозно. Трябва да е било рак. Почина в страхотни мъки. Сабринус и аз бяхме сами.

Сабринус никога не бе представлявал приятен събеседник. Той изпитваше ужасна омраза към хората. Вероятно това го бе подтикнало да последва Вендер, тъй като последният не би могъл да скрие временната дилатация от един ракетен инженер. Сега аз бях единственият обект на гнева му. Животът ми не бе за завиждане. Тогава забелязах, че той стана странен. Държеше речи пред илюминатора и заплашваше звездите с юмруци. Веднъж изстреля целия пълнител на скоростния си пистолет срещу стъклата. Едва успях с голяма мъка да уплътня навреме пукнатините.

Неговият край също беше лош. Седях през астроспектрометъра, когато дочух звънящия сигнал, който оповестяваше отварянето на въздушната камера. Изтичах навън и пристигнах тъкмо за да видя една обезобразена до неузнаваемост фигура да се отдалечава от кораба. Сабринус беше изскочил без скафандър в Космоса.

Сега бях сам. Знаете ли какво означава да си сам? Отдалечен от родината на милиарди километри и милиони години? Мисля, че никой

няма да може да го изпита повторно. И все пак нещо ме поддържаше. Отначало не го съзнавах, само хранех слаба, колебаеща се, пълна с предчувствия надежда. Наблюдавах, попълвах резултатите от измерванията, изчислявах, седях пред листата си, изучавах, обмислях, разсъждавах. Стигнах до неща, които по мое време бяха движители на света. Сега те ми служеха само да затвърдя надеждата си със знание. Бъдещото състояние на звездните тела, кръговратът маса-енергия, първичното слънце, смяната на измеренията, пулсирането на ентропията, зародишът на живота, развитието на интелекта, неизбежността на историческия процес — всичко това е несъществуващо. Обаче тогава открих потвърждението му и дори можах да определя точката му във времето. Колкото и да са многобройни комбинациите на квантите енергия и на елементарните частици, тъй като става дума за краен брой, следва, че тяхното разнообразие е ограничено. Всяка структура трябва да се повтори някога. Трябваше някой път да се образува отново една Земя, каквато бях напуснал. Някога щеше да се появи пак моята родина, селото със старите къщи, нищо неподозиращите симпатични мои съграждани. Някога, след толкова дълго време, колкото не може да си представи човек. Но какво значение имаше за мен времето? Бях ускорил кораба до скорост така близка до светлинната, че времето беше почти като спряло. Трябваше само навреме да започна със забавянето.

Аз се завърнах у дома. Без сензации. Селото е пак там. В него живеят старите познати хора. Така го бях пресметнал, че се върнах четиридесет години след времето, когато един младеж се бе отправил към звездите. Един младеж, за който често трябва да мисля. Който ще ни надживее с цели епохи, който е толкова самотен, колкото бях аз някога.

Аз съм стар чобек. Не приказвам много. Ставам рано и виждам как улиците се изпълват с движение. Разхождам се, загърнат с топъл шал и животът тече около мен. Гледам с часове през прозореца.

Хората ме почитат. Смятат ме за нещо особено. Но никой не знае колко се радвам. Никой не знае колко ценен е всеки миг. Те искат всичко и се стремят към големи неща. Аз се смея над това. Колко незначителни са големите неща, колко чудни — малките.

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 5 от 1984 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.